

---

# Jari Koskinen (Hovedindlæg)

Arvoisa herra presidentti! Pohjoismaiseen hyvinvointimalliin kohdistuu tätä nykyä monia paineita. Ylipainoisten määrä kasvaa ja väestön fyysinen aktiivisuus vähenee, ja kehitystä on vaikea saada käännettyä. Myös ruokailutottumuksiin liittyy edelleen suuria haasteita.

Pohjoismaiden ministerineuvoston hyväksyttäväksi esitettiin tänä kesänä tilanneraportti ”Elämänlaadun parantaminen ravitsemuksen ja liikunnan avulla - miten pitkälle on päästy vuonna 2012?”. Raportissa teemme selkoa Pohjoismaiden ministerineuvoston vuonna 2006 hyväksymän toimintasuunnitelman seurannasta. Vuoden 2012 tilanneraportti on toinen vuoden 2006 jälkeen laadittu tilanneraportti.

Terveyden ja elämänlaadun parantamiseen ravitsemuksen ja liikunnan avulla pyrkivän pohjoismaisen toimintasuunnitelman yleisinä tavoitteina on, että Pohjoismaiden väestön ruokailutottumukset paranisivat selvästi, että valtaosa väestöstä noudattaisi liikuntasuosituksia, että kaikki lapset olisivat fyysisesti aktiivisia, että ylipainoisten ja vaikeasti ylipainoisten määrä pienenesi ja että ravitsemukseen sekä liikuntaan liittyvä terveyden sosiaalinen epätasa-arvo vähenisi.

Myönteisenä kehityksenä voidaan näin ollen pitää sitä, että ongelmista ollaan nykyään hyvin tietoisia. Kaikki maat keskittyvät tahoillaan hakemaan ratkaisuja näihin haasteisiin. Tämä onkin täysin välttämätöntä ja keskeinen edellytys sille, että Pohjoismaat voisivat yhdessä keskittyä luomaan pohjoismaista synergiaa.

Monissa Pohjoismaissa tehdään työtä ruotsalaiseen avaimenreikämerkkiin

---

pohjautuvan pohjoismaisen ravitsemusmerkin parissa. Tämä työ on oiva esimerkki siitä, miten kokemusta ja uudenlaista ajattelua yhdistämällä voidaan suoraan ja näkyvästi vaikuttaa tavallisiin pohjoismaisiin kuluttajiin.

Yhtenä lähtökohtana ovat yhteispohjoismaiset ravitsemussuosituksset. Ne ovat osoittautuneet kestäviksi ja laajalti tunnustetuiksi myös kansainvälisesti. Suosituksia päivitetään jatkuvasti ja parhaillaan on meneillään niiden perinpohjainen tarkistus. Uusien pohjoismaisten ravitsemussuositusten odotetaan valmistuvan vuoden 2013 alussa. Toinen hyvin tärkeä näkökulma on sektorien välinen yhteistyö, sillä yksikään sektori ei pysty yksinään ratkaisemaan kaikkia edessämme olevia haasteita.

Onkin erittäin hyvä, että terveyden ja hyvinvoinnin globalisaatioaloitteeseen heijastuu myös toimintasuunnitelman seuranta. Mainittuun aloitteeseen sisältyy useita sektorien välisiä hankkeita. Yksi näistä hankkeista keskittyy siihen, miten tilanteen kehittymistä voidaan mitata. Ensi vaiheessa on päätetty luoda yhteispohjoismainen seurantajärjestelmä, jonka avulla voidaan mitata pohjoismaalaisten ruokailutottumusten, fyysisen aktiivisuustason ja ylipainotilanteen kehitystä. Tällöin pystymme paremmin arvioimaan, mitkä keinot ovat tehokkaita ja missä ne tehoavat parhaiten. Nollakohtamittaus on suoritettu vuonna 2011 ja ensimmäiset tulokset on saatu, mutta vasta kun seuraava mittaus suoritetaan, todennäköisesti vuonna 2014, saadaan selville, onko ylipainoisten osuus vähentynyt, fyysisesti aktiivisten osuus kasvanut ja ovatko väestön ruokailutottumukset parantuneet.

Toivomme näin ollen, että Pohjoismaiden neuvosto tutustuu tarkoin vuoden 2012 tilanneraporttiin ja antaa vastaisuudessa tukensa tämän tärkeän työn jatkamiselle myös tulevina vuosina.

*Skandinavisk oversettelse:*

Ärade herr president! Flera slags tryck riktas för närvarande mot den nordiska välfärdsmodellen. Antalet överviktiga ökar och befolkningens fysiska aktivitet minskar, och utvecklingen är svår att vända. Också matvanorna är fortfarande förknippade med stora utmaningar.

---

Lägesrapporten "Et bedre liv gennem mad og motion i Norden– hvor langt er vi nået 2012?" lämnades in för godkännande till Nordiska ministerrådet i somras. I rapporten redogör vi för uppföljningen av handlingsplanen som Nordiska ministerrådet godkände år 2006. Lägesrapporten år 2012 är den andra lägesrapport som gjorts efter år 2006.

De allmänna målen för den nordiska handlingsplanen som strävar efter förbättrad hälsa och livskvalitet genom näring och motion är att den nordiska befolkningens matvanor ska förbättras avsevärt, att största delen av befolkningen ska följa motionsrekommendationerna, att alla barn ska vara fysiskt aktiva, att antalet överviktiga och svårt överviktiga ska minska och att den sociala ojämlikheten i fråga om näring och motion ska krympa.

Det kan sålunda anses som en positiv utveckling att vi är så väl medvetna om problemen nuförtiden. Alla länder koncentrerar sig på sina respektive håll på att söka lösningar på dessa utmaningar. Detta är helt nödvändigt och en viktig förutsättning för att de nordiska länderna tillsammans ska kunna koncentrera sig på att skapa nordisk synergi.

I många nordiska länder arbetar man med ett nordiskt näringsmärke som grundar sig på det svenska nyckelhålsmärket. Detta arbete är ett utmärkt exempel på hur man genom att kombinera erfarenhet och nytänkande direkt och klart kan påverka vanliga nordiska konsumenter.

En av utgångspunkterna är de samnordiska näringsrekommendationerna. De har visat sig hållbara och vida erkända också internationellt. Rekommendationerna uppdateras kontinuerligt och som bäst pågår en grundlig granskning av dem. De nya nordiska näringsrekommendationerna väntas bli färdiga i början av år 2013. En annan mycket viktig synvinkel är det intersektoriella samarbetet, för ingen sektor kan ensam lösa alla utmaningar som vi har framför oss.

Det är därför mycket bra att uppföljningen av handlingsplanen också avspeglas i globaliseringsinitiativet för hälsa och välfärd . Det nämnda initiativet innehåller flera intersektoriella projekt. Ett av dessa projekt koncentrerar sig på hur utvecklingen av läget kan mätas. I det första skedet

---

har man beslutat skapa ett samnordiskt uppföljningssystem för att mäta nordbornas matvanor, fysiska aktivitetsnivå och överviktsutveckling. På så sätt kan vi bättre bedöma vilka metoder som är effektiva och var de har bäst effekt. Nollpunktsmätningen har gjorts år 2011 och vi har fått de första resultaten, men först då nästa mätning genomförs, sannolikt år 2014, får vi veta om andelen överviktiga minskat, om andelen fysiskt aktiva ökat och om befolkningens matvanor förbättrats.

Vi önskar sålunda att Nordiska rådet bekantar sig ingående med lägesrapporten för år 2012 och också framöver ger sitt stöd till en fortsättning av detta viktiga arbete även under kommande år.

Tietoja

Puheen numero

292

Laji

Hovedindlæg

Henkilö

[Jari Koskinen](#)

Speaker role

Finlands Landbrugs- og skovbrugsminister

Päivämäärä

01.11.12 14:16